

Kertomus Punkalaitumen Korpi-Hosian kivikautisen
asuinpaikan tutkimuksesta 22.8. - 25.8. 49.

Kertomukseen liittyy 2 karttaa, 1 valokuva ja löydöt
KM 12254; 12255:1-7.

Satakunnan maakuntaliiton laskuun oli allekirjoittaneen tar-koitus suorittaa muinaistieteellisiä tutkimuksia sillä Korpi-Hosian kivikautisella asuinpaikalla, jonka keksin syksyllä 1948 (KM 11954: 1-2). Sattuneesta syystä varoja tähän tarkoitukseen ei kuitenkaan saatu, jotenka oli tyydyttävä vain pintatutkimukseen ja pienen koekaivauksen suorittamiseen paikalla.

Asuinpaikka sijaitsee Punkalaitumen pitäjässä Korpi-Hosian maalla Punkalaitumen joen varrella, sen etelä rannalla, pohjoiseen viettävällä peltorinteellä. Paikalle on Punkalaitumen kir-kolta matkaa linnuntietä vajaa 6 km jokseenkin länteen (länsi-luoteeseen) ja Lauttakylästä n. 17 km suunnilleen kaakkoon (liite 1.).- Itse löytöalue on Korpi-Hosian päärakennuksesta noin sata-kuntametriä pohjoiseen olevalla pellolla, jonka Rinteen pello ni-misestä osasta on löydetty liuske keihäänkärki KM 10393:1. sieltä on myös reikäkivi KM 12254. Tällä pellolla on kolme terassia (liitteet 2-3), joista kahdelta ylimmältä on löytöjä. Nämä kaksi ylintä terassia (n. 14 ja n. 19 m. yläpuolella Punkalaitumen joen) ovat maaperältään hiekkaisia, alin savea. Peltosarkojen yläpäässä alkaa vielä neljäs terassi, n. 21 m. yläpuolella Punkalaitumen joen (liite 2). Pellan eteläosaan päättynän metsän reuna, osassa (met-

sässä) on havaittavissa kiviriuttaa, joka näin maallikon silmin katsottuna muistuttaa rantakivistoa ja jonka korkeus silmämäärisesti arvioituna on noin 20 m yläpuolella Punkalaitumen joen. K.o. kivikko on matalan vallintapainen.

Rinteens pellolla avasin pienen koealan, n. 14 m^2 , korkeudella, joka vastaa keskimmäistä peltoterassia, sen yläosaa; alueen alarajan korkeus oli n. 18 m. joesta. Tällä oli koekai-vausalueen yläosassa ruokamullan vahvuus n. 20 sm, sitten seurasi n. 20 sm hiesua ja sen alta savi. Koealan keskivaiheilla oli hiesun vahvuus n. 40 sm. Kulttuurimaa oli väristään heikosti punertava. Löydöksiä saatiin talteen vain 3 luettelonumeroa (KM 12255: 3-5), nimittäin 1 kvartsikaavin ja 7 kvartsi-iskosta. Tällä kohtaa peltoa, metsästä, koekuopista ovat löydöt 12255:6-7 (hiemalla); nämä olisivat siis ylemmän terassin alaosan löytöjä.

Koekuopista ja koekai-vaaksesta siis ilmenee, että paikalla kannattaisi suorittaa lisätutkimuksia suuremmassa mittakaavassa kuin mitä allekirjoittaneella oli mahdollista kesällä 1949.

Venäläisen topografikartan mukaan tulisi Korpi-Hosian aleman löytöterassin korkeudeksi n. 80 m. ja ylemmän n. 85 m. yläpuolelle merenpinnan. Taloudellisella karttalehdellä IV:4 on samaisen Punkalaitumen joen laakson erään kohdan korkeudeksi merkitty 83 m. paikalle, joka on n. 3 km. Korpi-Hosian löytöpaikalta suunnilleen luoteeseen.

Vastapäätä Korpi-Hosian löytöpaikkaa joen pohjoisrannalla on Hosiankorven löytöalue (liite 1), savimaata, mistä ovat löydökset KM 8927:1-11 tai ainakin osa näistä. Hosian korpi on Hosian entinen päätila - nykyisin kunnalliskotina.

Hosian maalta on vielä Satak. M. 9763, joka on löydetty Hosiankorven Ryskarin koskesta Hosian talon maalta. Ryskari nimis-

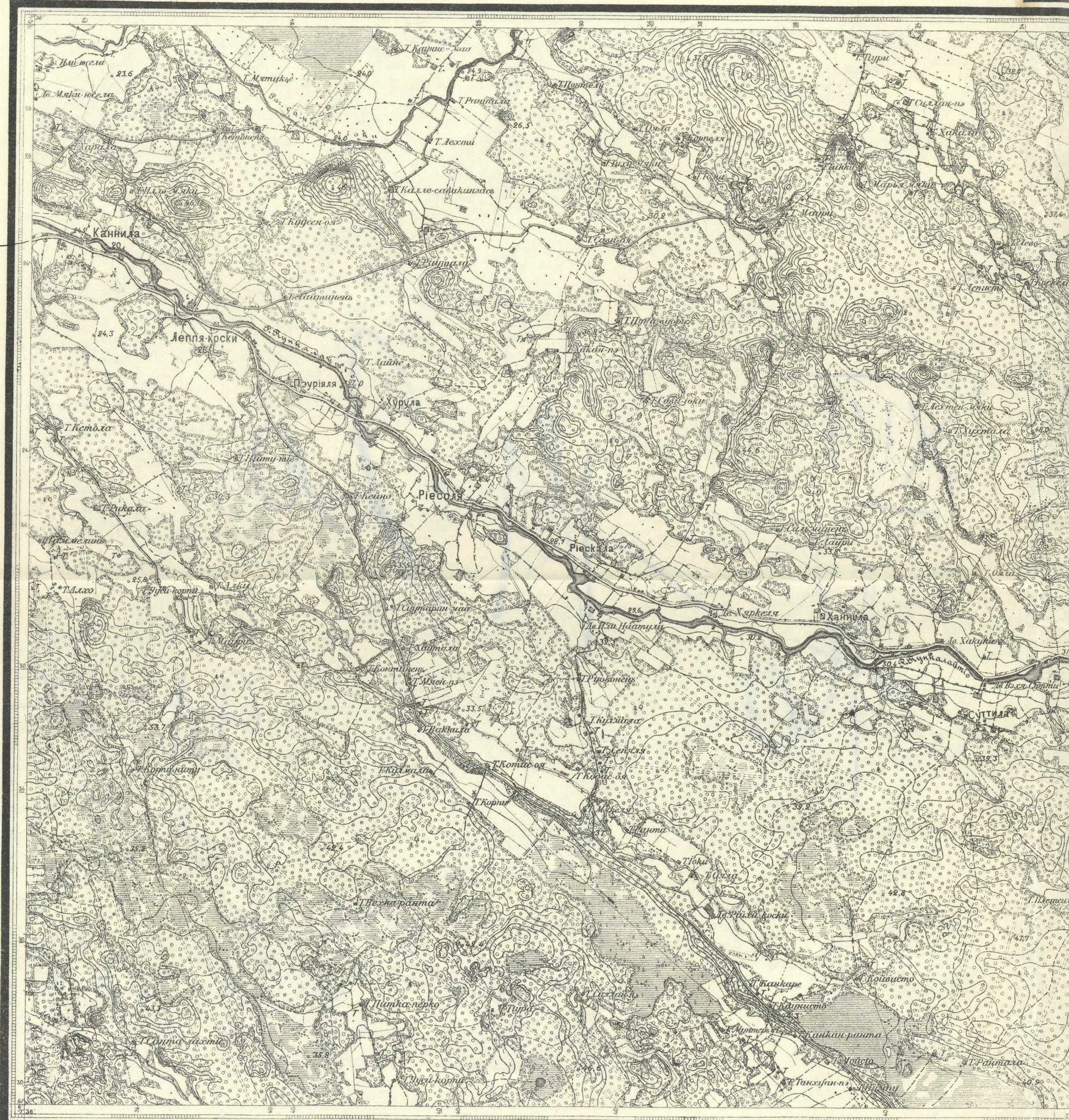
tä koskea Korpi-Hosialla ei tunnettu, mutta lienee se koski, joka on Punkalaitumen joessa Korpi-Hosian asuinrakennuksesta noin 400-500 m. koilliseen.

Korpi-Hosian tilan entisen Sapakon torpan maalta, noin 150 m. Korpi-Hosialta eteläkaakkoon, entisen joen uomaa länsipuolelta on löydetty KM 10393:2.

Helsingissä 29 phä huhtikuuta v. 1950

Ville Luho.

даулакулаи

Листы V. Ликон карт. вкл. вкл. 1949.
Лист 1.

XVI-20

УБЗДЫЛОЙМАА И ТЮРВИСЬ

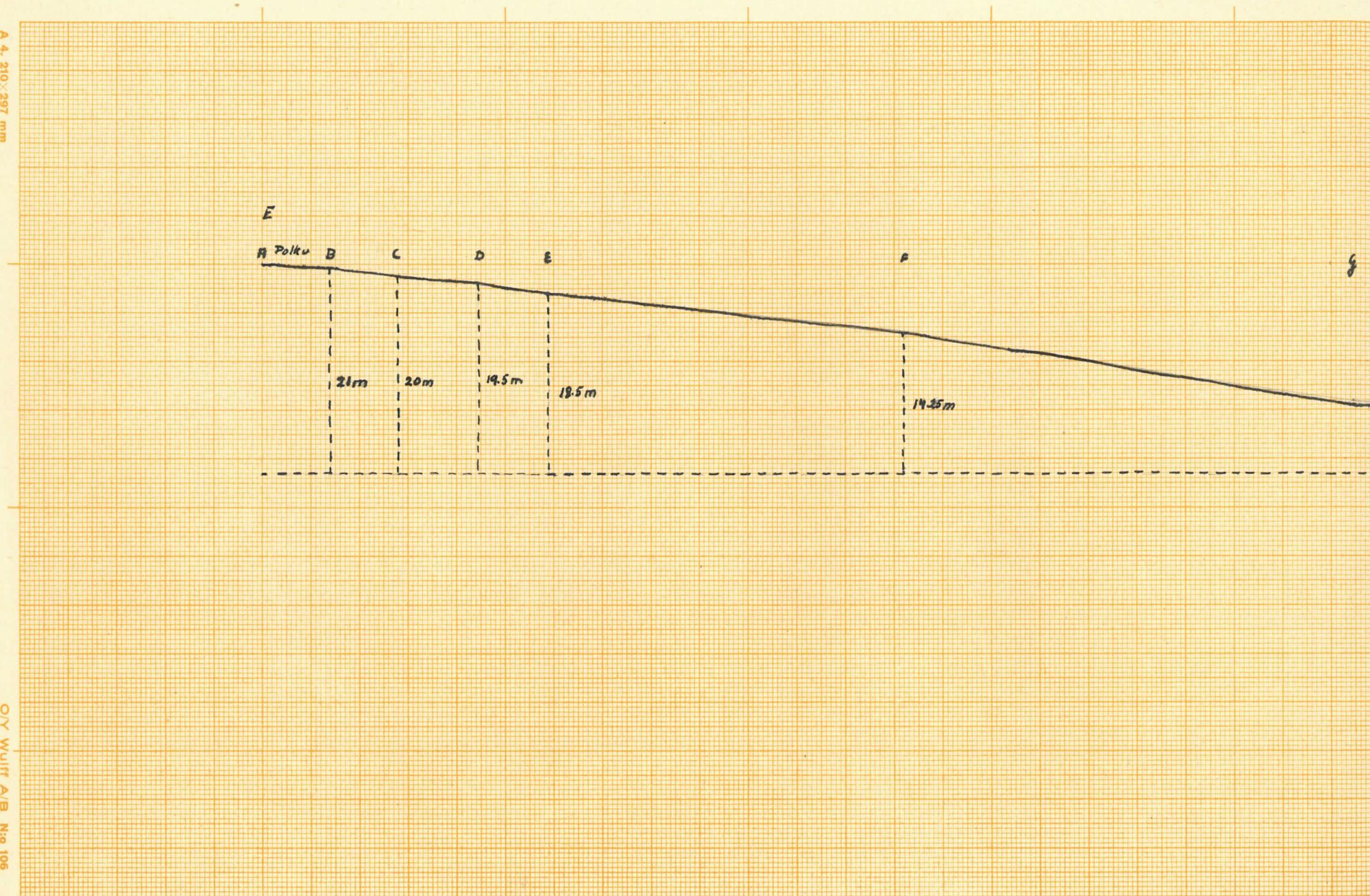
ЕТНО

ХХХХХ Юоанкорп
(снегара минен ашик
пайлек).

ХХХХ Хорп-Юоан
снегара минен
ашинпайлек

→ Helsinki

Lüllgy V. Luhoon kai. kart. v. 1949.

Liite 2.

Punkalaidun, Korpi-Hossia

Pintaprofiili

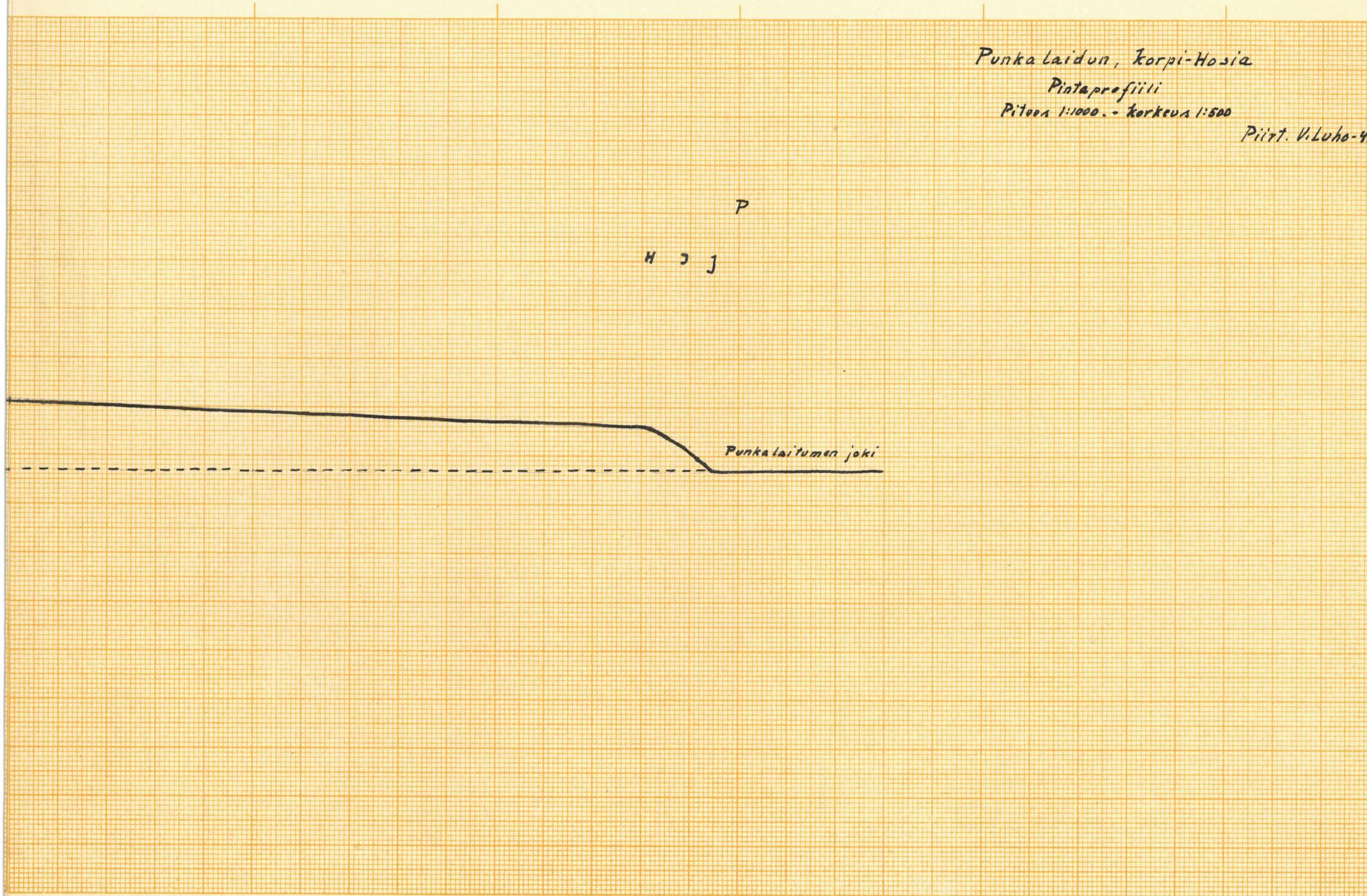
Pituus 1:1000. - korkeus 1:500

Piirt. V. Luho-49

P

H J

Punkalaitumen joki

Kertomus Punkalaitumen Korpis-Holian
kivikantisen aminpaikan tullimuksesta 22.8.-25.8.49.

Kertomukseen liittyy 2 kartoaa, 1 valokuva ja löydöt
K.M. 12254, 12255:1-7.

Satakunnan maakuntaliitos laskunsa oli allekirjoittaneen tar-
koina suorillaan muinaislielullista tulismuksia, joita Korpis-Holian
kivikantilella aminpaikalla, jonka tekni sijoitettiin 1948 (K.M. 12254:1-2).
Sillä metsä sijoiti varja lihan tarkoituksen ei kuitenkaan saatu,
jotenka oli lyödyllä varsi puistatullimuksesta ja pieni korkku-
rankun suorillaan paikalla.

*

Aminpaikka sijaitsee Punkalaitumen pitäjänä Korpis-Holian
maalla Punkalaitumen joen varrella, sen eteläpuolella, pohjoisen
viellä viellä pellojen läheellä. Paikalle on Punkalaitumen kirkolla
malkaa linnunheitä vajaan 6 km jokiveneen länteen (laiu luoteeseen)
ja Santahyttilä (n. 17 km suunnilleen kaakkoon (luoteeseen))
Se lajialue on Korpis-Holian päärakennuksesta noin satakunta-
metriä pohjoiseen olevalla pellolla, jonka reunien pello nimiseltä
aseta on löydetty kuolleiden hiekkien kairi K.M. 10393:1, mille on myös
ruotakivi K.M. 12254. Tällä pellolla on holme terassia (laidet 2-3),
josta kahdesta ylimmältä on löytöjä. Nämä kaksi ylinne terassia
(n. 14 ja n. 19 m yläpuolella Punkalaitumen joen) ovat maaperällisiin
hiekkaini, alin savainen. Pello peräojen ylijäämissä alhaat vieti veljet
terassi, n. 21 m yläpuolella Punkalaitumen joen (luoteeseen). Pellen
eläiosaan päälyräät metsän reunaa sisässä (metsän) on havaittavissa

kiviruohaa, joka näin maalihios silmä kalsotunma muistuttaa ranta-kivikkoa ja jonka korkeus silmi näkemisen arvioituna on noin 20 m yläpuolella Punkalaitumen joen. T.o. kivikko on matalam vallintapaanies.

Rinteen pelloilla avattiin pieni kaatila, n. 14 m², korkundella, joka vastaa keräämäistä pelloterasia, sen yliosaan, alueen alaosan korkeus oli n. 18 m joesta. Tällä oli koekuvaustilaisuuden yläosassa ruohomullen vahvuus n. 20 sm, jolloin seurasi n. 20 sm heimia ja sen alla savi. Kaatilan kerävaiheilla oli heimien vahvuus n. 40 sm. Kullumaa oli varsin heikki pimeänä. Läydetiä saatiin talteen vain 3 hiekkaloputetta (K.M 12 55:3-5), nimillä 1 kvarniliisovit ja 7 kvarniliisot. Tällä kohdalla pello, metsät, koekuopista ovat läydöt 12255:6-7 (metrika maa), mainita olivat siis ylempänä terassin alaosan läytöjä.

Koekuopista ja koekuvauskellosta siis ilmenee, että paikalla kannattaisi suorittaa lisä tutkimuksia suuremmassa mittakaavassa kuin mitä allekirjoitusten mukaan mahdollisilla kesällä 1949.

Venäläisen topografi-kartan mukaan Tuuri-Korpi-Holian alennus läydeterrassin korkundelissä n. 80 m ja ylemmän n. 85 m yläpuolelle merenpinnan. Karttakohdella karttakohdella IV:4 on samainen Punkalaitumen joen laskion etäistä kohdasta korkeudella merkityy 83 m paikalle joka on n. 3 km Korpi-Holian läydet-paikalla suunnilleen suotuisen.

*

Väistäpääli Korpi-Holian läydet-paikka joen pohjaa rannalla on Horian kiven läydet-alue (luku 1), savi-maalit, miltä ovat läydet K.M 8927:1-11 tai ammakin osa näistä. Horian korpion

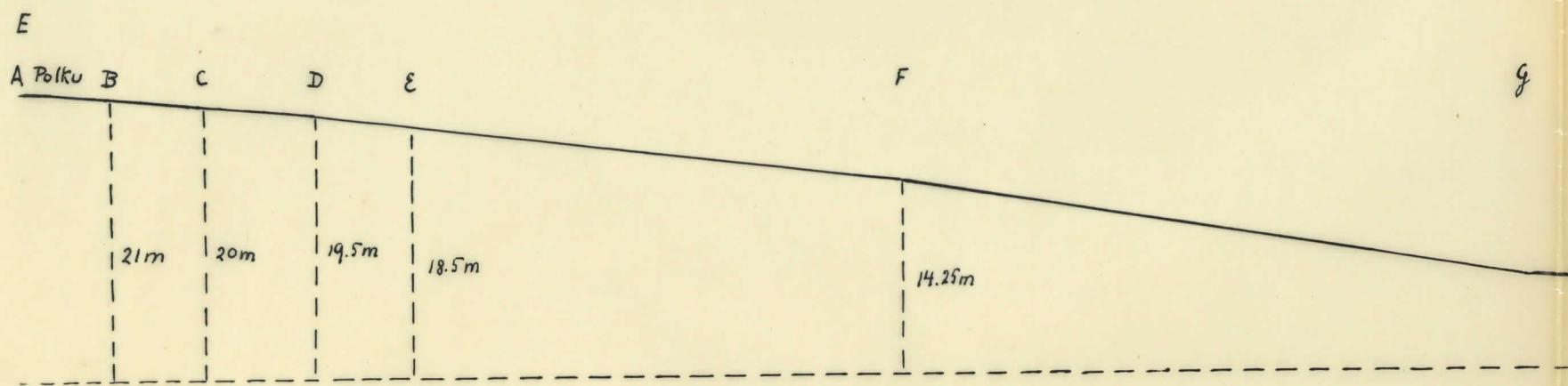
Houian entinen päätila - nykyisin kunnalliskotina.

Houian maalla on vihti Satok. M. 9763, joka on löydetty Hovio karven Ryskarin kohdella Houian tilan maalla. Ryskarin nimistä kohtea Karpi-Houialla ei tunneta, mutta hiekkä se kohde, joka on Punkalaitumen joen Karpi-Houian aumiraken mukana noin 400-500 m kaillireen.

Karpi-Houian tilan entisen sasakon lähän maalla, noin 150m Karpi-Houialla etelä-kaukossa, entisen joen uoman länsipuolella on löydetty KM 10393:2.

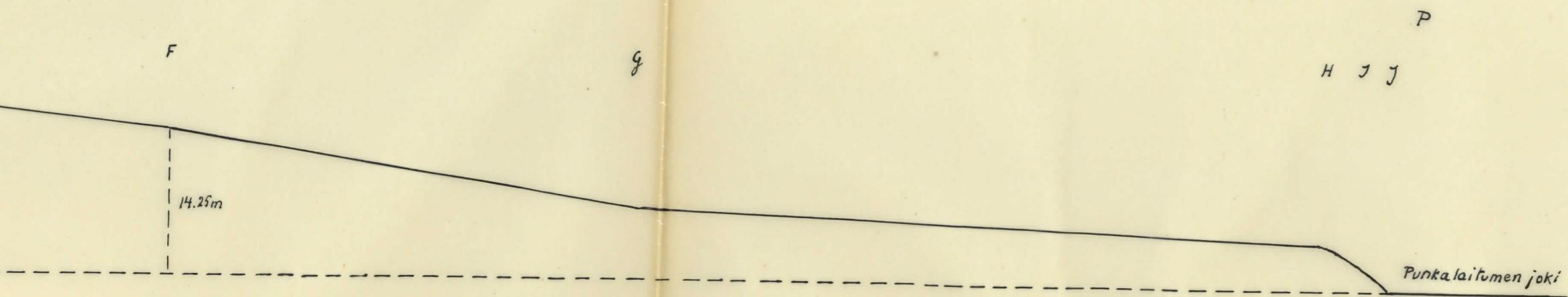
Helsingissä 29 joulukuuta vuonna 1950

Ville Luho

Punkalaidun, Korpi-Hosia
Pintaprofili
Pitous 1:1000. - korkeus 1:500

Piirt. V.Luho-49

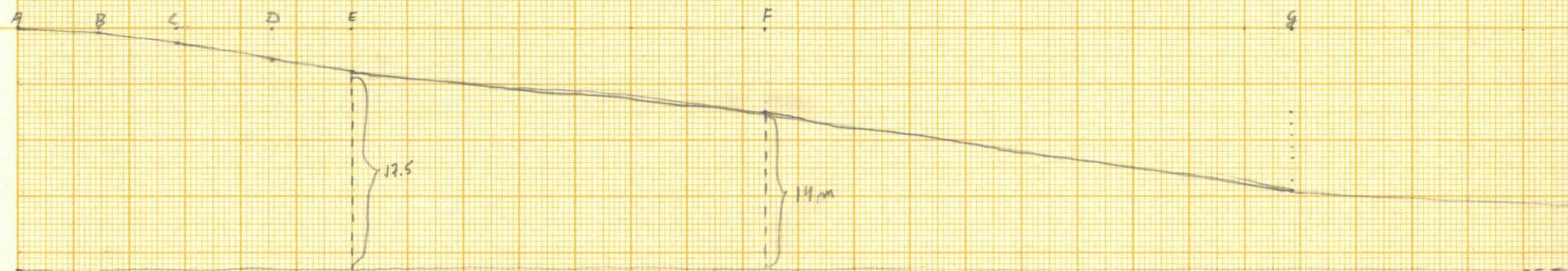

Punkalaidun, Karpi-Harja
Pintaprofiili
Pituus 1:1000, Korkeus 1:500

Pint. U. Lohio -49

I m. 20 m joesta }
II m. 14 m joesta }
2 anninnesivut,

A. 4. (210x297 mm.)

32 V. 10
31
30
29
28
27
26
25
24
23
22
21
20
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
0

2 m

Poikjaisruumis villosa Persic.

Punkelander Ennen julk.

2
3
4

3

4

Punkalaidun, Karpi-Haria
Lähellä V. Luhon lais, kert.
v. lä 1949.

Kuva 1. - Näkymä Punkalaidun mew Karpi-Hariaan
kivikantilellä aminpaikalla koilliseen. Elävalalla
kivikantilella aminpaikkaa (takki yhdistää terassia).
Kuvan keskivaiheella Punkalaidunjoen uoma,
sitten maantie.

Valot. V. Luho - 49.

Kuva 2. - Sama kuin kuva 1, mutta loppiatuma muurennus-
paperille.